

Tid Tisdagen den 15 december 2015 kl. 17.05 – 19.00,
ajournering kl. 18.15 - 18.22

Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset

Justerat Måndagen den 21 december 2015

Katarina Luhr

Jonas Naddebo

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Katarina Luhr (MP) ordföranden

Jonas Naddebo (C) vice ordföranden

Maria Östberg Svanelind (S)

Mattias Vepsä (S)

Mervi Mäkinen Andersson (S)

Måns Lönnroth (S)

Roger Orwén (MP)

Lars Jilmstad (M)

Torbjörn Erbe (M)

Helena Ljungberg (M)

Joar Forssell (L) §§ 1-17

Tjänstgörande ersättare:

Cecilia Berggren (V)

för Rikard Warlenius (V)

John Myhrman (M)

för Christoffer Järkeborn (M)

Sabine Pettersson (L) §§ 18-27

för Joar Forssell (L)

Ersättare:

Jonas Svanfeldt (S) §§ 8-27

Annika Ödebrink (S)

Linnéa Joandi (MP)

Maria Sävström (MP)

Alicja Lindell (M)

Sabine Pettersson (L) §§ 1-17

Märta Martin Åkesson (C)

Ulrika Hoff (KD)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Johannes Berg, Per Enarsson, Monika Gerdhem, Petter Jonsson, Gustaf Landahl, Lena Mittal, Mikael Nyberg, Daniel Selin, Maria Svanholm, Emily Tjäder och personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-23 och 27 samt borgarrådssekreteraren Peter Kogg.

§ 1 Närvarorätt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att medge närvarorätt vid dagens sammanträde till Johannes Berg, Per Enarsson, Petter Jonsson och Luis Lopez.

§ 2 Val av justerare och tid för justering

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser vice ordföranden Jonas Naddebo (C) att tillsammans med ordföranden Katarina Luhr (MP) justera dagens protokoll.

Justering sker måndagen den 21 december 2015.

§ 3 Anmälan av föregående protokoll

Protokoll 10/2015 från miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 17 november 2015 anmäls.

§ 4 Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Inkomna skrivelser m.m. till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt förteckningar från den 3 december och den 15 december 2015 anmäls.

§ 5 Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen

Beslut

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med den 24 oktober 2015 till och med den 20 november 2015.

Handlingar i ärendet

Lista över delegationsbeslut ur ECOS för delegationsperioden 2015-10-24 – 2015-11-20.

§ 6

Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor

Protokoll 10/2015 från miljö- och hälsoskyddsnämndens och fastighetsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågors sammanträde den 2 november 2015 anmäls.

§ 7

Anmälan av minnesanteckningar från miljö- och hälsoskyddsnämndens möte med rådet för funktionshinderfrågor

Minnesanteckningar från miljö- och hälsoskyddsnämndens möte med rådet för funktionshinderfrågor den 17 november 2015 anmäls.

§ 8

Verksamhetsplan 2016 för miljö- och hälsoskyddsnämnden

Dnr 2015-17247

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanellind m.fl. (S) och Cecilia Berggren (V):

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till beslut.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att därutöver anföra följande:

I budget för 2016 har miljö- och hälsoskyddsnämnden fått i uppdrag att tillsammans med berörda stadsdelsnämnder, idrottsnämnden, utbildningsnämnden och exploateringsnämnden arbeta med att tillgängliggöra stadens naturreservat för stockholmarna samt arbeta med hur rekreativa och ekologiska värden kan utvecklas och stärkas i reservaten. Arbetet görs med målet att stockholmarna, framförallt barn och unga, enklare och tryggare ska få nöje och nytta av naturen. Initialt innebär arbetet att kartlägga var behoven är som störst för att staden ska kunna arbeta långsiktigt med frågan. Vi vill här framhålla att det är lämpligt att miljö- och hälsoskyddsnämnden i egenskap av tillsynsmyndighet av reservaten, har en viktig och samordnade funktion i detta arbete. Detta ligger även väl i

linje med programmet ”Kultur i ögonhöjd.”

- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande. Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

Godkänna förvaltningens förslag till Verksamhetsplan 2016 enligt bilaga 2 till tjänsteutlåtandet samt överlämna den till kommunstyrelsen.

Hos kommunstyrelsen begära omslutningsförändring med 13,1 mnkr för ökade kostnader och intäkter för externt finansierade projekt inklusive miljöbilsprojekt.

Ansöka om budgetjustering med 11,3 mnkr ur central medelsreserv 2 i kommunfullmäktiges budget, för framtagande av lokala åtgärdsprogram i prioriterade vattenförekomster med mera under åren 2016-2019 enligt bilaga 2.7 till tjänsteutlåtandet.

Ansöka om budgetjustering med 0,7 mnkr ur central medelsreserv 2 i kommunfullmäktiges budget för att utveckla och samordna kommunikering av rekreativsvärden i stadens befintliga och tillkommande natur- och kulturresevat.

Ansöka om budgetjustering med 0,3 mnkr ur central medelsreserv 2 i kommunfullmäktiges budget, för insatser för att gynna Stockholms värdefulla ekmiljöer.

Godkänna förvaltningens förslag till tillsynsplan enligt bilaga 2.2 till tjänsteutlåtandet.

Godkänna förvaltningens förslag till miljöövervakningsplan enligt bilaga 2.3 till tjänsteutlåtandet.

Godkänna förvaltningens förslag till system för intern kontroll enligt bilaga 2.4 till tjänsteutlåtandet.

Godkänna förvaltningens förslag till plan för internkontroll med väsentlighets- och riskanalys enligt bilaga 2.5 till tjänsteutlåtandet.

Godkänna förvaltningens förslag till jämställdhets- och mångfaldsplan enligt bilaga 2.6 till tjänsteutlåtandet.

Justera paragrafen omedelbart.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Cecilia Berggren (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
 - 2 Därutöver anföra följande:

Vi kan tyvärr konstatera att vänstermajoriteten ger Miljö- och hälsoskyddsnämnden en minskad budgetram för 2016. Att det därmed inte blir möjligt att åstadkomma de satsningar som kommunfullmäktige beslutat om är allvarligt. För att Stockholm ska behålla positionen som en världsledande miljöstad krävs resurser och tydliga politiska prioriteringar, inte politiska löften utan täckning.

Vi är stolta över att Stockholm är en av tio städer som når utsläppsmålen i det globala samarbetet Compact of Mayors, städer som har åtagit sig att minska sina utsläpp och arbeta aktivt mot global uppvärmning. Globala sammanslutningar av denna sort är viktiga och något vi vill se mer av. Forskning visar att om varje lokalt styre i världen vidtog åtgärder i enlighet med Compact of Mayors så skulle de globala utsläppen av växthusgaser minska motsvarande en halvering av hela världens användning av kol. När Stockholm som en förebild kan agera på den globala arenan för urbana frågor kan staden också bedriva ett aktivt påverkansarbete kring klimatfrågorna.

Färdplanen mot ett fossilfritt Stockholm 2050 är reviderat mot slutmålet 2040. Vi ser med oro på att arbetet med den reviderade färdplanen drar ut på tiden. Staden måste omgående ta fram en handlingskraftig plan för att staden och externa aktörer ska kunna påbörja arbetet. Om mållåret 2040 ska uppnås blir det extra viktigt att staden får rätten att gå före på en rad områden som idag regleras nationellt. Vi gläds åt att miljöförvaltningen verkar dela den uppfattningen i diverse tjänsteutlåtanden, till exempel gällande energikrav i nybyggda

fastigheter eller rätten att reglera koldioxidutsläppen från trafiken i staden. Vi bedömer att ett fossilbränslefritt Stockholm till 2040 blir svårt att uppnå på grund av faktorer som staden inte fullt rår över men vi är beredda att jobba hårt för det.

Insatserna för att bekämpa luftföroreningar bör särskilt prioriteras. Det är glädjande att vi kan se konkreta resultat av förra mandatperiodens målinriktade arbete med att sänka partikelhalterna i luften på Hornsgatan. Mer behöver dock göras för att säkra luftkvaliteten i staden på lång sikt. Inte minst behöver Stockholm få fler verktyg för att minska dubbdäcksanvändning i innerstaden, den odiskutabelt största källan till PM10-partiklar. Ekonomiska incitament för minskad användning av dubbdäck är nu färdigutredd och ligger på den rödgröna regeringens bord. Intresset för att staden ska få fler verktyg att hantera luftkvaliteten verkar dock saknas i regeringen. Därför hoppas vi att vänstermajoriteten i staden kan uppvakta regeringen för att få tillstånd en lokalt utformad skatt på dubbdäck. Närheten till vatten medför ett mervärde för boende i befintlig och kommande vattennära bebyggelse. EU:s vattendirektiv har stor betydelse för stadens vattenvårdsarbete. Nämnden spelar en viktig roll för stadens vattenprogram och ska arbeta för att nå målet om att samtliga vattenförekomster ska uppnå god ekologisk och kemisk status senast år 2021.

Vi vill betona vikten av att nämnden kontinuerligt arbetar med regelförenkling för att förbättra företagsklimatet i staden. Tillsynsfunktionerna ska kombinera omsorgen om stockholmarnas hälsa och miljö med en insikt om företagandets villkor. Arbetsätt, bemötande, handläggning och attityder är faktorer som påverkar företagarnas arbetssituation och i förlängningen viljan att expandera och växa. Förståelse hos företagen om varför regler finns eller hur avgifter beräknas skapar legitimitet samt kan göra stadens arbete mer kostnadseffektivt när antalet överklaganden kan minska. Självkostnadsprincipen för tillsynen är viktig. Bevakning av att denna princip tillämpas i nationell lagstiftning och EU-lagstiftning ska utföras av nämnden. Resultaten från diverse studier visar att det behövs ett bättre nationellt och internationellt nätverk för erfarenhetsutbyte i tillsynsfrågor. Särskilt gällande småföretagen som står för en allt större del av kommunernas tillväxt. Nämnden ska arbeta för att förbättra arbetsmetoder som särskilt ser till småföretagens villkor och potential.

I strid med Socialdemokraternas besked före valet noterar vi

att vänstermajoriteten fortsätter att arbeta för att flygtrafiken på Bromma flygplats ska upphöra. Att nämnden ska lägga tid och resurser på att medverka i en förberedande planering för en framtida bostadsexploatering på Bromma flygplats kan vi inte acceptera. Vi upprepar vår uppfattning att detta är att gå händelserna i förväg och därmed slöseri med nämndens tid och resurser. Vänstermajoritetens iver att stänga Bromma flygplats ska inte få störa ut annan viktig verksamhet som nämnden råder över.

Slutligen uppmärksammar vi, i likhet med förvaltningen, det anmärkningsvärda i att vänstermajoriteten bedriver en motsägelsefull politik gällande stadens visstidsanställningar. Att Arbetsmarknadsnämnden i samråd med andra nämnder ska utveckla ett utbud av platser för visstidsanställningar samtidigt som staden bedriver ett arbete för att fasa ut visstidsanställningar är ett påtagligt exempel på otydlig politisk styrning. Något som stjäl både tid och kraft från stadens anställda.

- 3) Lars Jilmstad m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Förvaltningens förslag till beslut avslås.
 - 2 Förvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i enlighet med Moderaternas budgetreservation i kommunfullmäktige.
 - 3 Därutöver anförs följande:

Vårt mål är att Stockholm ska påbörja omställningen till att bli en hållbar stad med höga ambitioner inom klimat och miljö. Stockholmarnas hälsa ska gynnas genom ett långsiktigt arbete med sikte på en ren stadsmiljö. Det ska vara lätt för stockholmarna att göra miljömedvetna val i sin vardag. Målet ska vara att minska stockholmarnas ekologiska fotavtryck.

Tack vare att Alliansen drivit på för hållbarhetsarbetet i Stockholm, utsågs staden av EU-kommissionen till Europas miljöhuvudstad 2010. Utnämningen har bidragit till ett ökat intresse för Stockholms miljöarbete, där staden fungerar som inspiratör och föredöme för andra städer runt om i världen. Utnämningen har också bidragit till att stockholmarnas medvetenhet kring stadens miljöarbete och krav på en aktiv miljö- och klimatpolitik har ökat. Staden prioriterar ett aktivt och målinriktat miljö- och klimatarbete. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska delta i EU- och forskningsprojekt för att i samarbete med andra svenska och europeiska städer

påverka EU-regelverket, driva åtgärdsarbete och utvecklingen framåt och utbyta erfarenheter.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för det övergripande miljö- och hälsoskyddet i staden. Nämnden ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken, livsmedels-, skydds- smittskydds- och tobakslagstiftningen. Tillsynen omfattar bland annat miljöfarlig verksamhet, livsmedelshantering, inomhusmiljö och offentliga lokaler. Nämnden är även prövningsmyndighet för vissa av de verksamheter som omfattas av nämnda lagstiftningar. Till uppgifterna hör också miljö- och luftövervakning, bullerbekämpning samt planering och samordning inom miljöskydds- och naturvårdsområdet. Nämnden ska också stödja stadens bolag och nämnder i deras miljöarbete. Inom tillsynsarbetet är det viktigt att arbeta förebyggande genom god information till stadens verksamhetsutövare. Nämnden ska även informera om miljö- och hälsofrågor till stadens invånare och företag.

Nämnden har ett särskilt rapporteringsansvar för arbetet med: att Stockholm är klimatneutralt, att Stockholm har ren luft och rent vatten, samt att det är enkelt att välja en miljövänlig livsstil. Parker och naturreservat är viktiga för stockholmarna och ska underhållas bättre. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska ha ett särskilt ansvar för att stötta ansvariga nämnder när det gäller skötseln av stadens grönområden och naturreservat. Nämnden ska medverka tidigt i processen när större stadsutvecklingsområden planeras och när strategidokument för stadens verksamhet tas fram. Nämnden ska medverka i framtagandet av den strategi för ekosystemtjänster och grönytekompensation som ska utarbetas och användas i planprocessen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en fortsatt viktig roll att bistå övriga nämnder och bolag i att uppfylla målsättningarna i Miljöprogrammet för 2012-2015. Kommunstyrelsen har ett samordnande och övergripande uppföljningsansvar för miljöprogrammet, men miljö- och hälsoskyddsnämnden har ett utpekat huvudansvar för 11 av 29 delmål samt ett delat ansvar för uppföljning av ytterligare fem delmål. Arbetet för framtagande av ett nytt miljöprogram för kommande period ska påbörjas där miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bistå kommunstyrelsen i detta arbete. Stockholmarnas utsläpp av växthusgaser ska minskas till 2,3 ton koldioxidekvivalenter per stockholmare och år till 2020 inom Stockholms stad. Nämnden ska medverka i arbetet med att ta fram en strategi för att nå klimatmålet 2,3 ton koldioxidekvivalenter per stockholmare och år till 2020. Genom investeringar i

energieffektiviseringar och förnybar energiproduktion ska stadens utsläpp från egna byggnader och anläggningar minska. Energianvändningen i stadens egna byggnader och anläggningar ska minska med tio procent till 2019 jämfört med 2011.

Nämnden ska också involveras i åtgärder för klimatanpassning av staden, som finansieras med medel från klimatmiljarden. Energicentrum är en servicefunktion inom miljö- och hälsoskyddsnämnden som fyller en viktig roll i att sänka stadens kostnader och CO₂-utsläpp. Åtgärder som stadens fastighetsägare tillsammans med Energicentrum planerar att genomföra till 2019 syftar till att sänka energianvändningen med tio procent. Energicentrum ska utvecklas för att effektivt samordna och påskynda energieffektivisering och klimatåtgärder, och ha tät interaktion med den centrala klimatfunktion som ska inrättas under stadsledningskontoret. Energikrav vid byggprojekt ska följas upp och skärpas.

EU:s vattendirektiv har stor betydelse för stadens vattenvårdsarbete. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en viktig roll för stadens vattenprogram och arbetar enligt stadens handlingsplan för att nå målet om att samtliga vattenförekomster ska uppnå god ekologisk och kemisk status senast år 2021.

Nämnden ansvarar även för det 151 samordnade arbetet enligt strategin för rening av Bällstaån. Projektet att restaurera sjön Magelungen fortskrider. Olika alternativ ska utredas. Arbetet leds av exploateringsnämnden i samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden.

- 4) Joar Forssell (L) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
- 1 Att avslå miljöförvaltningens förslag till beslut.
 - 2 Att uppdra åt miljöförvaltningen att återkomma med förslag till verksamhetsplan i enlighet med vad som nedan sägs.

En hållbar stad är en stad som växer, expanderar och utvecklas av och för människor. Människan behöver en god miljö för att överleva och ha en hög livskvalitet. Vi är övertygade om att vår fortsatta utveckling också förutsätter hänsyn till miljön och klimatet.

Våra viktigaste prioriteringar under denna mandatperiod är att Stockholm ska utvecklas till att vara en del av lösningen på

ett av vår tids största hot mot människan – klimatförändringarna. Utsläppen av växthusgaser i Stockholm ska minska till 2,3 ton koldioxidekvivalenter per stockholmare till år 2020 och till år 2040 ska Stockholm vara fossilbränslefritt.

Stockholms stad har ett stort ansvar för att inte skada samhället runt omkring oss. Såväl upphandling av varor och tjänster som kraven på ny- och ombyggnation ska präglas av höga ambitioner på energieffektiviseringar, miljövänlighet och tillgänglighet, utan att i onödan stå i vägen för människors valmöjligheter.

Stockholms luft ska inte vara skadlig att andas. I dag finns en miljözon för tunga lastbilar och bussar. För att förbättra luftkvaliteten ska miljözoner för andra fordon så som privatbilar införas i Stockholms innerstad så att miljökrav också kan ställas på övrig trafik i innerstaden. Liberalerna står upp för avgiftsbeläggning av dubbdäck, det är besvärligt för Stockholm och stockholmarna att den rödgröna regeringen sätter käppar hjulet för Stockholms miljöarbete.

Stockholms stad har höjt ambitionen avsevärt när det gäller matavfallsinsamling för att öka tillgången till biogas i regionen. Insamlingen ska ske genom modern optisk teknik och vara anpassad efter stadens olika förutsättningar. Målet är att 50 procent av matavfallet ska samlas in till år 2018 och 70 procent till år 2020.

Det ska vara lätt att göra miljövänliga val som stockholmare. En enkel och tillgänglig avfalls- och återvinningshantering är målet. Fler fraktioner ska på sikt införlivas i den optiska sorteringen.

Naturresevatnen har ett värde då människor väljer och mår bra av att nyttja dem. Alla stockholmare ska kunna besöka naturresevatnen och då behöver vi satsa på tillgängligare entréer till resevatnen. En tydlig skyltning och bra belysning behöver också komma på plats för att öka tillgängligheten och göra det lättare att ta sig fram.

Barn är särskilt känsliga för kemikalier och därför är det viktigt att möbler och leksaker inte innehåller skadliga kemikalier. På sikt ska alla förskolor och skolor vara giftfria miljöer.

Stockholmarnas hälsa och säkerhet kräver att tillsynsarbetet bedrivs med hög kvalitet och med rimliga regler. Tillsynen och den lagstyrda miljöövervakningen ska också skapa lika,

rimliga och rättvisa regler för Stockholms företag. Stadens medborgare ska också vara medvetna om det egna ansvaret och ha möjlighet att göra informerade val vid livsmedelsinköp och restaurangbesök. Service och tillgänglighet gentemot stadens medborgare och företag ska alltid vara i fokus för verksamhetsutvecklingen.

I övrigt hänvisar vi till Liberalernas förslag till budget för 2016.

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanell m.fl. (S) och Cecilia Berggren (V).

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Lars Jilmstad m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Joar Forssell (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersätтарыttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i förslag till beslut från vice ordföranden Jonas Naddebo (C).

§ 9

Ökat ansvar till servicenämnden för centrala upphandlingar

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2015-15169

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker finansrotelns förslag till beslut och godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 19 oktober 2015.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M) enligt följande:

Att staden centralt kan upphandla varor och tjänster som inte är verksamhets- eller nämndspecifika har många fördelar, både när det kommer till effektivitet, tidsvinster och ekonomisk styrning. Det finns samtidigt skäl att uppmärksamma de risker som kan förknippas med en ökad centralisering av upphandlingarna.

Det är viktigt att syftet med en centralisering inte blir kontraproduktiv i form av förlängda ledtider eller tilltagande byråkrati inom stadens förvaltningar. Stadens företagarperspektiv är avgörande för att mindre företag ska kunna delta och lämna anbud, ett förfarande som idag inte är en enkel uppgift. Därför är det viktigt att analysera konsekvenserna av ”att förfarandet med centralupphandling innebär att beslutet blir tvingande för stadens nämnder”. Om detta riskerar medföra mer stelbenta regelverk kring upphandlingarna är det läge att tänka om. Vidare är det av stor betydelse att fortsätta bevaka så att upphandlingar av livsmedel, som görs centralt redan idag, görs på ett sätt så att man kan ställa höga krav ur miljöhänseende av såväl stora som små producenter.

I ärendet föreslås att ett av de nya avtalsområdena ska bli ”Konsult uppföljandekontroll av etiska och sociala krav”. Det är en mening som väcker farhågor då den rödgrönrosa majoriteten ämnar införa en ny arbetsmodell på arbetsmarknaden i Stockholms stad, den så kallade vita jobbmodellen. Vi delar uppfattningen att sociala krav kan vara bra om det innebär att de stoppar oseriösa aktörer som konkurrerar genom att inte göra rätt för sig. Men det riskerar också att stänga ute seriösa företag, inte minst de mindre. Seriösa aktörer, rättssäkra arbetsförhållanden och konkurrens

på lika villkor ska prägla alla stadens upphandlingar. Vi ser fram emot Konkurrensverkets kommande uttalande om just vita jobbmodellen.

Ersätтарыttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i särskilt uttalande från vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M).

§ 10

Program för upphandling och inköp samt klausul om antidiskriminering och meddelarfrihet Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2015-16314

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 19 november 2015.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Cecilia Berggren (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
 - 2 Att därutöver anföra:

Kommunstyrelsen har i budget för 2015 fått i uppdrag att ta fram ett nytt program för upphandling och inköp för Stockholms stad samt att revidera tidigare beslutad policy om konkurrens och valfrihet.

Vi delar uppfattningen att det är viktigt att motverka fusk och svartjobb samt att säkerställa goda arbetsvillkor för de leverantörer av varor och tjänster som staden anlitar, antingen direkt eller genom upphandlade företag. Seriösa aktörer, rättssäkra arbetsförhållanden och konkurrens på lika villkor ska prägla alla stadens upphandlingar.

Däremot ställer vi oss ytterst tveksamma till att skärpa användningen av krav på kollektivavtal eller kollektivavtalsliknande villkor i de upphandlingar där detta är tillämpligt. Detta mot bakgrund av bland annat rådande upphandlingslagstiftning och EU-rätten. Det strider också mot EU:s grundläggande principer att vid offentlig upphandling kräva att en leverantör ska vara bunden av eller teckna ett kollektivavtal. Stadens förvaltningar påpekar i olika tjänsteutlåtanden att EU-rätt inte ger utrymme att ställa krav på att en leverantör har kollektivavtal.

Vi noterar att stadsdelsförvaltningar, liksom stadsledningskontoret, flaggar för tveksamheter och komplikationer gällande förslaget till program för upphandling och inköp. Att programmet riskerar att stå i konflikt med krav på kvalitet och kostnadseffektivitet. Att programmet riskerar att direkt eller indirekt reglera leverantörers övriga verksamhet, vilket kan resultera i upphandlingsfel och påföljande överklagandeprocesser. Det är redan idag en utmaning att upphandla verksamheter och insatser utan att riskera att snedvrیدا konkurrensen. Många företag uppger redan idag att det finns svårigheter att delta i offentliga upphandlingar och att de därför avstår. Vi ser också att flera mindre företag med få anställda inte har kollektivavtal idag, även om de erbjuder arbetsvillkor som är lika bra som – eller bättre än – kollektivavtal.

Med det här förslaget finns en stor risk att ännu färre småföretag har möjlighet eller vill medverka vid en upphandling. Vilket inte är en bra grund för jobbtillväxten eller staden då de flesta nya jobb växer fram i små företag. Dessutom riskerar det att hämma konkurrensen om endast ett fåtal större aktörer mäktar med att lämna anbud på offentliga upphandlingar. Det är sammantaget en utveckling som inte gynnar vare sig medborgarna, de upphandlande myndigheterna eller företagen.

Miljöförvaltningens synpunkter på upphandlingsprogrammet är i många delar bra och gedigna. Inte minst gällande kritiken kring otydligheten om hur programmet påverkar arbetet med ett klimatssmart Stockholm genom miljöprogrammet. Ytterligare viktig kritik som framförs är den strikta tillämpningen av Upphandlingsmyndighetens kriterier som Stadsledningskontoret förordar. Detta skulle bland annat riskera att stadens tvingas upphöra med spjutspetskrav som ofta finns i stadens upphandlingar med miljöfokus. Enkelt uttryckt, regelverk som skulle stoppa Stockholm att gå före i

miljö- och klimatarbetet vore inte acceptabelt.

Den rödgrönrosa majoriteten tar dessvärre med detta ärende ett stort steg bort från den grundläggande tanken med lagen om offentlig upphandling. Istället slår de in på en väg som riskerar att leda till ett läge där Stockholms stads upphandlingar snedvridits till något som används för att uppnå politiska ändamål. Det är djupt oroväckande och beklagligt.

Ska Stockholm stärka företagande är det inte den rätta vägen att göra det krångligare och dyrare att delta vid upphandlingar, som dessutom ställer orimliga krav som går stick i stäv med lagstiftning och den svenska modellen. Vi ställer oss därför avvisande till programmets förslag.

3) Joar Forssell (L) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- 1 Att delvis avslå förslaget till beslut.
- 2 Att därutöver anföra följande.

Hur staden som stor offentlig aktör agerar som upphandlare har en betydande påverkan på näringslivet i Stockholm. Därför är det oroande att majoriteten i föreliggande ärende öppnar för beslut som kommer innebära en stor osäkerhet för stadens leverantörer och riskerar att utesluta mindre aktörer.

Upphandlingar inom Stockholms stad är av stor betydelse såväl för stockholmarna som för de berörda näringsidkarna som levererar tjänster och varor åt staden. Det är ett juridiskt grannlaga område som måste hanteras med professionalitet och nogsamhet av samtliga parter och inte göras till föremål för politiska experiment.

Majoritetens förslag till upphandlingsprogram innehåller dock en hel del betänkligheter och oklarheter. Exempelvis flaggar en del av stadens förvaltningar, men även stadsledningskontoret, för att intentionen att staden genom upphandling ska verka för att personer utanför arbetsmarknaden kommer i sysselsättning riskerar att stå i konflikt med kraven på kvalitet och kostnadseffektivitet. Vidare riskerar programmet leda till att krav ställs som direkt eller indirekt reglerar leverantörers övriga verksamheter, vilket i så fall skulle leda till upphandlingsfel och påföljande överklagandeprocesser.

Det finns också många oklarheter kring hur programmet är förenligt med förslag och upphandlingskriterier som

vänstermajoriteten tidigare har yrkat på i upphandlingsärenden. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande hänvisar till den så kallade vita jobb-modellen men det framgår inte exakt vad som menas med modellen och därför inte i vilken mån den är förenlig med programmet. Tjänsteutlåtandet måste dessutom tolkas som att frågan om hur avtalsvillkoren ska följas upp regleras i tillämpningsanvisningarna. Med tanke på frågans politiska vikt hade det varit önskvärt att avtalsuppföljningen hade reglerats i programmet.

Samma osäkerhet som rör vita jobb-modellens förenlighet med programmet gäller också för förslag om strikt ansvar för underleverantörer och krav på att entreprenörer ska följa stadens personalpolicy.

Det som dock är mest oroande är att programmet som helhet kommer att göra det krångligare och dyrare för företag att alls delta i stadens upphandlingar.

Redan idag uppger många företag att det är svårt att delta i offentliga upphandlingar, bland annat på grund av det tar för lång tid och är för krångligt. Särskilt är detta sant för små företag. Enlig Företagarna deltar därför enbart ca 25 procent av småföretagen idag i offentliga upphandlingar. Att stadsledningskontoret anser ”att mindre företag och idéburen sektors deltagande i upphandlingar inte alltid kan underlättas/främjas utan att detta är en av flera avvägningar som ska göras i en upphandlingsstrategi” skickar en oroväckande signal om att detta inte är ett prioriterat område för majoriteten.

För oss liberaler är det viktigt att de krav som ställs i varje enskild upphandling inte är irrelevanta eller gå längre än vad som behövs för att uppnå syftet med upphandlingen. Krav som försvårar eller rent av omöjliggör deltagande för många företag är enbart till en stor nackdel för staden. Det riskerar att leda till färre anbud, sämre konkurrens och mindre mångfald. Det är inget som gynnar vare sig stockholmarna, staden eller företagen. Tyvärr riskerar detta program att gå just i den riktningen, genom att förslaget kommer göra det ännu svårare för framför allt de mindre företagen att delta i stadens upphandlingar, när kraven bara blir fler och upphandlingarna mer komplicerade.

Stockholms stad ska alltid motverka fusk, svartjobb och ekonomiska oegentligheter, samt säkerställa anständiga arbetsvillkor för medarbetare hos leverantörer som staden

anlitar. Seriösa aktörer får aldrig missgynnas för att de tar sitt arbetsgivaransvar på fullaste allvar. Uppgiften att kontrollera att våra avtal följs är så viktig att den ska utföras av stadens egna tjänstemän eller utav av staden anlitade oberoende organ. Rättssäkra arbetsförhållanden, transparenta upphandlingsmodeller och konkurrens på lika villkor ska prägla upphandlingar i Stockholms stad. Men upphandlingsprogrammet får inte utformas så att seriösa aktörer utestängs genom att upphandlingarna blir allt för krångliga och resurskrävande.

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Cecilia Berggren (V).

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Joar Forssell (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Cecilia Berggren (V) enligt följande:

Vi instämmer fullständigt med utlåtandet och anser att det är viktigt att förvaltningens synpunkter tas i beaktande. Staden måste fortsättningsvis vara en aktör som fungerar som förebild för andra genom att miljömässigt ligga i absolut framkant. Det är därför av största vikt att staden har ambitiösa upphandlingskrav på miljöområdet. Därför bör upphandlande nämnder och bolag inte på något sätt vara förhindrade att använda egna, mer ambitiösa kriterier, utan bör snarare som huvudregel i alla lägen göra det.

Ersätтарыttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i förslag till beslut från vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M).

§ 11**Rättsutredning beträffande insekter som livsmedel
Skrivelse från miljö- och hälsoskyddsnämnden**

Dnr 2015-16165

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser skrivelsen besvarad med vad som anförs i förvaltningens tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 20 november 2015.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Joar Forssell (L) enligt följande:

Svaret oppositionen fått på sin fråga är otillfredsställande ur flera perspektiv. Att insekter skulle vara mer farligt eller osäkert än annat importerat protein, där leverenskedjan från producent till bord är svår att säkerställa, är svårbelagt. Flera studier, till exempel i ”Edible insects: future prospects for food and feed security” (Banjo, Lawal and Songonuga, 2006b) ifrågasätter riskerna med insektsprotein. Självklart finns risker förknippade med samtliga livsmedel, att just insekter generellt skulle vara särskilt farliga är dock ett märkligt påstående.

Vidare bemöter svaret inte tillräckligt frågan i vår skrivelse till nämnden om hur förvaltningens tolkning av lagen fungerar med EUs inre marknad.

Till sist kommer vi i Sverige och Stockholm fortfarande kunna privatimportera dessa produkter från EU-länder där de tillåts. Vi stockholmare kommer alltså trots förvaltningens och majoritetens rigida tolkning ändå att kunna handla detta ”farliga” protein.

Det rimliga vore att folk får äta lite mer vad de vill, även sådant som kan vara farligt till exempel smör, mjölk och insekter. Majoriteten och nämnden bör arbeta för att så ska bli fallet. Dessa byråkratiska kvävfiltar leder uppenbarligen inte till något gott, istället gör dagens regelverk det svårare för den enskilde stockholmaren att agera miljövänligt.

§ 12

Motion (2015:57) av Anna König Jerlmyr (M) om stadsodling

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2015-16262

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 30 november 2015.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Cecilia Berggren (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell (L) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att tillstyrka motionen.
 - 2 Att därutöver anföra:

Åtgärder som syftar till att förena olika ålders- och målgrupper genom tydligare och fler mötesplatser för olika målgrupper är klok stadsbyggnadspolitik. En självklar del i det arbetet är att öka aktiviteterna och överraskningarna i det offentliga rummet för att skapa liv och rörelse under dygnets alla timmar. Detta förhållningssätt har hitintills primärt manifesterat sig i utveckling av stadens parker, torg och stråk.

Men under senare år även genom andra publika inslag i stadens miljöer, exempelvis ett större antal populära utegym.

Under senare tid har vi noga följt med i frammarschen av den urbana stadsodlingen. Det är något som genomförs i bland annat Norra Djurgårdsstaden där Östermalms stadsdelsförvaltning har bidragit med kragar till det 50-tal odlingslotter som finns där idag för de boende att använda. Det är ett mycket populärt inslag i stadsrummet, som bidrar till både granngemenskapen och till lärande för barnen, men stärker också såväl den sociala som den ekologiska hållbarheten. Och bidrar inte minst med närproducerade råvaror till köksbordet.

Sociala och ekologiska tillägg som exempelvis stadsodling på tak injicerar såväl bostadshus som kvarter med nya användningsområden och höjer de vanligtvis outnyttjade stadsrummens kvaliteter. För precis som att parker som offentligt stadsrum gestaltas med hög kvalitet och med robusta material med hänsyn till skötselåtgärder, ska även det privata taklandskapet göra det.

Stockholm är känt för sina gröna och blå värden. Grönkan och vattnet ska utnyttjas för att förbättra stadsklimatet och mildra konsekvenserna av klimatförändringar. Särskilt i tätbebyggda stadsdelar är det viktigt att minska andelen hårdgjorda ytor och öka mängden grönska med fler träd, fickparker, planteringar och gröna tak.

Den 26 juni avslutades samrådet för detaljplanen för kvarteret Persikan med närmare 1 200 nya lägenheter på östra Södermalm. Till skillnad från annan urban odling, som Norra Djurgårdsstadens positiva odlingslotter, ser vi gärna att möjliga takodlingar i kvarteret Persikan tar användningsområdet till en ny nivå i Stockholm. Inom ramen för det fortsatta detaljplanearbetet ser vi goda möjligheter för en riktigt bra urban stadsträdgård på ett, eller flera, av de tillkommande huskropparna. Möjligheten till att skapa en mer omfattande social mötesplats bör utredas, med funktioner och innehåll som vi idag tenderar att endast se i stadens parker och torg eller längs promenadstråk. Sittplatser i trä, säkrade grillplatser och mindre varianter av utegym i trä skulle kunna vara några exempel väl värda att pröva.

Genom att använda stadens taklandskap på ett bättre och mer effektivt sätt än vi många gånger gör idag får vi åtminstone mervärden på tre olika sätt. Taklandskapen och kvarterens gestaltning blir mer intressanta och dynamiska, vi får

sammantaget mer plats för socialt umgänge och för barnen att leka på samtidigt som vi får plats för mer grönska i staden, och vi får ökade möjligheter till närproducerade råvaror. Detta förhållningssätt är framförallt eftersträvansvärt i de täta stadsmiljöerna såsom city. Vision City 2030 bör således kompletteras med skrivningar om möjligheter till stadsodlingar under kapitel 6 – Ett grönare City med fler bostäder. Likaså bör tillägget till översiktsplanen - Den gröna promenadstaden -kompletteras i detta avseende.

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanellind m.fl. (S) och Cecilia Berggren (V).

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanellind m.fl. (S) och Cecilia Berggren (V) enligt följande:

Vi instämmer i motionens syfte och anser att frågan skall arbetas in i styrdokument som nu arbetas fram.

Ersätтарыttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i förslag till beslut från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell (L).

§ 13

Remiss av "Gångplan för Stockholm"

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2015-16449

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka "Gångplan för Stockholm".

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 december 2015.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 14

Remiss av Plan för säkra och trygga skolvägar i Stockholms stad

Remiss från trafikkontoret

Dnr 2015-15857

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar Tillstyrka ”Plan för säkra och trygga skolvägar i Stockholms stad”.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 30 november 2015.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Jonas Naddebo (C) enligt följande:

Allt fler vuxna skjutsar barnen till och från skolan. En utveckling som gjort att trafikmiljön runt skolorna försämrats då den fysiska planeringen inte är gjord för att hantera den stora mängden biltrafik. Detta har lett till ökad otrygghet i skolmiljön vilket i sin tur lett till att ännu fler föräldrar väljer att skjutsa barnen för att undvika trafikrisker för barnen.

Denna utveckling innebär att staden måste bli bättre på att planera och trygga skolvägarna. Ett arbete som alliansen pekade ut redan i budget för år 2014. Det är viktigt att trafikmiljöerna i skolornas närhet är trygga och säkra samt att vi jobbar mot målet att fler resor till och från skolan ska ske utan bil.

Vi välkomnar i stort trafiknämndens förslag men har några kommentarer kring riktlinjerna och miljöförvaltningens synpunkter om att fler parkeringsplatser vid skolor ger mer trafik. På grund av detta påstående ger miljöförvaltningen rådet att skärpa upp antalet bilparkeringsplatser på samma sätt som för cykelparkeringsplatser. Genom en restriktiv inställning till bilparkeringsplatser vid skolor, bland annat för skolans personal, menar miljöförvaltningen att detta skulle sända en signal om stadens ”intention om säkra och trygga skolvägar”. Vi menar att detta är fel angreppssätt på problemet. Grundorsaken till röriga och otrygga trafikmiljöer, vilket trafiknämnden konstaterar, skapas främst vid rusningstoppar när föräldrar lämnar eller hämtar sina barn. Det är detta problem vi bör angripa i form av att få fler barn att gå, cykla eller åka kollektivtrafik till skolan. Att minska antalet parkeringsplatser för skolans personal kommer inte åt problemet.

I övrigt finns det mycket att jobba på i frågan, inte minst när det gäller att uppmuntra till ökad cykling. Vi föreslår även ett återinförande av så kallade skolpoliserna som skulle bidra till att öka trafiksäkerheten kring skolområdet. Vidare delar vi uppfattningen att stadens förvaltningar måste arbeta tillsammans för att nå målen om säkra och trygga skolvägar. Inte minst gällande frågor med avseende på skolgårdars utformning samt den fysiska miljön i exploateringsprojekt.

Särskilt uttalande lämnas av Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell (L) enligt följande:

Allt fler vuxna skjutsar barnen till och från skolan. En utveckling som gjort att trafikmiljön runt skolorna försämrats då den fysiska planeringen inte är gjord för att hantera den stora mängden biltrafik. Detta har lett till ökad otrygghet i skolmiljön vilket i sin tur lett till att ännu fler föräldrar väljer att skjutsa barnen för att undvika trafikrisker. Denna utveckling innebär att staden måste bli bättre på att planera och trygga skolvägarna. Ett arbete som alliansen pekade ut redan i budget för år 2014. Det är viktigt att trafikmiljöerna i skolornas närhet är trygga och säkra samt att vi jobbar mot målet att fler resor till och från skolan ska ske utan bil.

Vi välkomnar i stort trafikinämndens förslag men har några kommentarer kring riktlinjerna och miljöförvaltningens synpunkter om att fler parkeringsplatser vid skolor ger mer trafik. På grund av detta påstående ger miljöförvaltningen rådet att skärpa upp antalet bilparkeringsplatser på samma sätt som för cykelparkeringsplatser. Genom en restriktiv inställning till bilparkeringsplatser vid skolor, bland annat för skolans personal, menar miljöförvaltningen att detta skulle sända en signal om stadens ”intention om säkra och trygga skolvägar”. Vi menar att detta är fel angreppssätt på problemet. Grundorsaken till röriga och otrygga trafikmiljöer, vilket trafikinämnden konstaterar, skapas främst vid rusningstoppar när föräldrar lämnar eller hämtar sina barn. Det är detta problem vi bör angripa i form av att få fler barn att gå, cykla eller åka kollektivtrafik till skolan. Att minska antalet parkeringsplatser för skolans personal kommer inte åt problemet.

I övrigt finns det mycket att jobba på i frågan, inte minst när det gäller att uppmuntra till ökad cykling. Vidare delar vi uppfattningen att stadens förvaltningar måste arbeta tillsammans för att nå målen om säkra och trygga skolvägar. Inte minst gällande frågor med avseende på skolgårdars utformning samt den fysiska miljön i exploateringsprojekt.

Ersättaryttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i särskilt uttalande från vice ordföranden Jonas Naddebo (C).

§ 15

Samråd om program för Bagarmossen och Skarpnäck Remiss från stadsbyggnadsnämnden

Dnr 2014-14104

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker förslaget till program under förutsättning att:
 - a Placering och utformning av dansbana och sportplan i Bergholmsparken studeras vidare för att minimera störningar.
 - b Byggnationen i Skärgårdsskogen placeras så att den i högre grad dämpar buller från Tyresövägen in i området. Motsvarande mängd bostäder i inre delen av området

- utgår.
- c Föreslagna verksamhetslokaler i Skärgårdsskogen ersätts med bostäder där 0,4 µT underskrids. Motsvarande mängd bostäder i inre delen av området utgår.
 - d Byggnationen i södra Skarpa by är sammanhängande mot Tyresövägen för att dämpa buller.
 - e Föreslagna radhus i Bagarmossen ersätts om möjligt med flerfamiljshus.
 - f Det görs en dagvattenutredning för hela programområdet.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 december 2015.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), Cecilia Berggren (V) och vice ordföranden Jonas Naddebo (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Lars Jilmstad m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att delvis godkänna kontorets tjänsteutlåtande till stadsbyggnadsnämnden som svar på programremiss.
 - 2 Att uppmana exploateringskontoret att påbörja planeringen för att markanvisa ytterligare omkring 2 000 bostäder med blandade upplåtelseformer inom ramen för programområdet.
 - 3 Att därutöver anföra:

Efter att områdesprogrammets delområden har studerats föreslås antalet bostäder inom programmet i föreliggande förslag att uppgå till ett intervall om 2 500-3 500 bostäder. Dessa fördelas enligt förslaget på ett antal platser inom de båda stadsdelarna. Vi saknar dock fortfarande ett tydligt samband mellan Bagarmossen och Skarpnäck och anser att förslaget ska utvecklas i en riktning innehållande åtminstone 2 000 ytterligare bostäder än nuvarande i förslag. Dessa ska fördelas på sådant sätt att ett större antal förläggs till stråket och att det parallellt med detta även planeras för en gata mellan stadsdelarna.

Vid en omfattande nybyggnation i stadsdelarna är

tillgänglighetsfrågorna, i detta fall en väg, en av stöttepelarna för utvecklingen. Vårt förslag ger inte bara fler bostäder och möjlighet till ökade stadskvaliteter med kommunal service och annan samhällsnytta, det ger också en möjlighet att utveckla väsentliga delar av Bergholmsparken med innehåll som stärker den kvalitativa rekreationen.

3) Joar Forssell (L) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- 1 Att delvis godkänna kontorets tjänsteutlåtande till stadsbyggnadsnamnden som svar på programremiss.
- 2 Att uppmana exploateringskontoret att påbörja planeringen för att markanvisa ytterligare omkring 2 000 bostäder med blandade upplåtelseformer inom ramen för programområdet.
- 3 Att därutöver anföra:

Liberalerna har en i grunden positiv syn på kompletteringsbebyggelse i ytterstaden. Behovet av bostäder i Stockholm är mycket stort, och ny bebyggelse kan, om den genomförs på ett bra sätt, tillföra urbana kvalitéer till ytterstaden vars bebyggelse dessvärre ofta blivit alltför gles i enlighet med modernismens ideal.

För Liberalerna är en utgångspunkt att ny bebyggelse ska stödja de mål och ambitioner som slagits fast i Stockholms översiktsplan *Promenadstaden*. Bland dessa kan särskilt framhållas att kompletteringsbebyggelse i goda kollektivtrafiklägen ska prioriteras, att möjligheterna att transportera sig till fots eller med cykel ska väga tungt vid planeringen samt att ny bebyggelse ska bidra till en mångsidig urban miljö.

Liberalerna anser att det samrådsförslag (2015-10-29) som nu föreligger har utvecklats i positiv riktning i förhållande till det tidigare förslaget (2012-06-11), men dessvärre kan inte heller det nu föreliggande samrådsförslag godtas utan revidering eftersom det i alltför låg grad bidrar till att stärka de urbana kvalitéerna i området.

Vad gäller planerad bostadsbebyggelse anser vi att de föreslagna halvöppna kvarteren bör slutas. I de större kvarteren kan möjlighet att bygga gårdshus prövas. I det föreliggande förslaget slutar inte mindre än tre av vägarna som omger kvarteren i vändplaner. Det framstår inte som helt lyckat utifrån möjligheterna att skapa bra trafikflöden i och kring kvarteren. Bebyggelsen föreslås bli 4–6 våningar. Givet den generellt något högre silhuetten i Skarpnäcks gård bör

ambitionen kunna höjas till 5–8 våningar, där enstaka hus även kan bli väsentligt högre.

Precis om anges i programförslaget är det mycket angeläget att åstadkomma gena, trygga och lättfunna stråk så att gång- och cykeltrafikanter enkelt hittar till tunnelbanestationen på Skarpnäcks allé. Det framgår inte hur föreliggande programförslag stödjer etablerandet av sådana stråk.

Liberalerna välkomnar också förslagen om påbyggnad av parkeringshus i Skarpnäck – gärna i kombination med butikslokaler i bottenplan.

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanellind m.fl. (S), Cecilia Berggren (V) och vice ordföranden Jonas Naddebo (C).

Reservation

Lars Jilmstad m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Joar Forssell (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanellind m.fl. (S) och Cecilia Berggren (V) enligt följande:

För att möta det kraftiga bostadsbehovet i hela Stockholm är det både nödvändigt och önskvärt att planeringen i högre utsträckning sker områdesvis för att säkra att helheten blir bra samtidigt som många bostäder, samhällsservice och andra funktioner kan säkerställas.

Programmet för Skarpnäck-Bagarmossen visar tydligt hur de gröna värdena mellan stadsdelarna kan stärkas och utvecklas för att knyta stadsdelarna närmare varandra. Det är mycket viktigt att det nya stråket blir bilfritt. Ett tydligt och upplyst stråk för gång och cykel kommer både skapa förutsättningar för att barn och vuxna ska röra sig mellan stadsdelarna på ett tryggt sätt samtidigt som det blir ett nytt nav för aktiviteter i Bergholmsparken.

En fortsatt dialog med SL är nödvändig för att möjliggöra att en andra uppgång från tunnelbanan finns med i planeringen och att detta görs på ett sätt så att omstigning från busslinjer

från/till Tyresö kan integreras i framtiden.

När naturmark exploateras skall ekologiskt relevant kompensation genomföras på ett sådant sätt att det stärker och utvecklar stadsdelarnas biologiska mångfald. För att stärka de ekologiska kopplingarna skulle en kombinerad gångbro/ekodukt över Tyresövägen kunna planeras som en relevant ekologisk kompensationsåtgärd. Dagvattenhantering och bullerdämpning är två områden som måste beaktas i det fortsatta arbetet.

Ersättaryttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i förslag till beslut från Lars Jilmstad m.fl. (M).

§ 16

Samråd om detaljplan Perstorp 1 m.fl. i stadsdelen Farsta Remiss från stadsbyggnadsnämnden

Dnr 2014-460

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden avstyrker förslag till detaljplan för Perstorp 1 m.fl. i stadsdelen Farsta.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att det tas fram ett nytt förslag till detaljplan för området, där riktvärden enligt förordningen (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader klaras för samtliga lägenheter.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 december 2015.

Nämndens behandling av ärendet

Sammanträdet ajourneras kl. 18.15 – 18.22.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 17

Kommunfullmäktiges beslut om hantering av fordon inom kommunkoncernen i Stockholms stad

Anmälan av beslut

Dnr 2015-17308

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna anmälan.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 17 november 2015.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 18

Beslut om att avsluta ärende och lämna klagomål angående luftkvaliteten på Hornsgatan utan ytterligare åtgärd

Dnr 2014-17660

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att avsluta klagomålsärende angående luftkvaliteten på Hornsgatan och lämna klagomål utan ytterligare åtgärd.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 30 november 2015.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanellind m.fl. (S) och Cecilia Berggren (V) enligt följande:

Att avsluta klagomålsärendet angående luftkvaliteten på Hornsgatan innebär varken att Miljö- och hälsoskyddsnämnden tar lätt på problemet eller att ytterligare åtgärder för att komma tillrätta med överskridna miljökvalitetsnormer inte görs eller är planerade.

Sedan klagomålet inkom till miljöförvaltningen 2008 har trafiknämnden genomfört en rad åtgärder för att minska halten partiklar (PM10) längs Hornsgatan. Dubbdäcksförbud (2010) och dammbindning (2011) har genomförts och till följd av bland annat dessa åtgärder har miljökvalitetsnormen för PM10 klarats på Hornsgatan sedan 2012.

När det gäller kvävedioxid så går trenden åt rätt håll. Miljökvalitetsnormen för dygn överskrids dock fortfarande. De fysiska åtgärder som är tekniskt möjliga att genomföra och som skulle kunna minska halten NO₂ är genomfartsförbud för tunga fordon utom bussar i linjetrafik, renare fordon och bränslen, framkomlighetsåtgärder, miljözon för lätta fordon (förutsätter en lagändring) samt miljözon för tunga fordon.

Staden tar just nu ett helhetsgrepp på arbetet med godstrafiken genom handlingsplanen för leveranstrafik. I handlingsplanen för 2014-2017 ingår åtgärder som samlastning, användning av reserverade körfält för bussar och tunga fordon, nattleveranser, införsel av lastplatser för tunga fordon och riktad övervakning, uppställningsplatser i ytterstaden, lastplatsensorer samt godsätverk för att jobba utifrån ett helhetsperspektiv. Målet är att den tunga trafiken som står för en stor del av utsläppen av kvävedioxid ska flyta på bättre och därmed sänka utsläppen. Från 1 januari 2016

höjs trängselskatten och detta kommer att leda till att trafiken minskar.

Ingen av dessa åtgärder räcker enskilt för att lösa problemet med höga NO₂-halter men genom att jobba med olika godsåtgärder och effektivisera dessa transporter så minskar utsläppen. Det behövs nationella regeländringar som kan underlätta stadens egna miljö- och klimatarbete, t.ex. möjligheten att införa miljözoner för renare fordon.

Allt arbete med leveranstrafik behöver vara en del av ett helhetsgrepp så att problem löses i stället för flyttas i staden. Arbetet med en samordnad leveranstrafik tillsammans med miljözonens successivt skarpare krav på utsläpp från tunga fordon är åtgärder som långsiktigt sannolikt kommer att minska utsläppen mest från den tunga trafiken i staden.

§ 19

Samråd om byggskedet för utbyggnad av tunnelbanan till Nacka och söderort

Anmälan av svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2015-015569

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna anmälan av remissvar.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 17 november 2015.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 20**Tillsyn över lagen (2014:799) om
sprängämnesprekursorer**

Dnr 2015-17146

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att besluta i enlighet med miljöförvaltningens förslag avseende tillsynsansvar över lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer, förslag till ändring i reglemente för miljö- och hälsoskyddsnämnden samt fastställa taxa för tillsynen i enlighet med vad som framgår i förvaltningens tjänsteutlåtande med bilagor.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 29 november 2015.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 21**Förutsättningar för naturreservat på Norra och Södra
Djurgården och Lillsjön**

Dnr 2015-8195

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningarnas gemensamma förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av förutsättningar för naturreservat på Norra och Södra Djurgården och Lillsjön, samt överlämna redovisningen till kommunfullmäktige.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens, exploateringskontorets och stadsbyggnadskontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 25 november 2015.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningarnas gemensamma förslag.

§ 22

Miljögiftsövervakning i fyra av Stockholms vattenområden

Rapportering av 2014 års provtagning och analyser

Dnr 2015-17688

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna anmälan av rapport Miljögiftsövervakning av ytvatten i Stockholms stad – sammanställning för år 2014.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 30 november 2015.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 23

Tyresåns vattenvårdsförbunds åtgärdsprogram för Tyresån och Kalvfjärden 2016-2021

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2015-17171

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L) enligt följande:

Vi godkänner förvaltningens svar på remissen. Samtidigt noterar vi att nämndmajoriteten och förvaltningen ännu en gång överger de löften som under en följd av år utfärdats till de många boende längs med Magelungens stränder. Så sent som i innevarande års budget innehåller den rödgrönrosa budgeten ett tydligt åtagande. Där står att läsa att utgifter om sammantaget 530 mkr reserverats för en rad olika planerings- och genomförandeprojekt varav ett är ”Magelungens restaurering”.

I kommande års budget har detta åtagande tagits bort. Och av det nu föreliggande ärendet framgår att man nu talar om ”ett åtgärdsprogram som Stockholms stad ska ta fram under kommande år”.

Vi vet att det finns runt 50 kg utredningsmaterial om Magelungen, det är så mycket som föreningen Magelungens vänner samlat på sig under årens lopp. Ytterligare utredningar synes inte vara särskilt påkallade och vi menar att det är ett synnerligen diffust åtagande som ersatt ett åtgärdsprogram. Fagersjöborna, som snart blir många fler när bebyggelse tillkommer längs med Magelungen känner sig med rätta svikna av den nuvarande majoriteten.

Ersättaryttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i särskilt uttalande från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L).

§ 24**Upphandling av laboratorietjänster för offentlig kontroll av livsmedel och vatten**

Dnr 2015-5547

*Sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen 19 kap. 3 §.
Sekretessbelagt av miljö- och hälsoskyddsnämnden*

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att Z

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 20 november 2015.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 25**Twist om bullerisoleringsåtgärder för fastigheten Storskogen 31, Attundavägen 50**

Dnr 2015-1463

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att åtgärder utöver de Swedavia föreslagit behöver för närvarande inte utföras.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande som grund för beslutet.

- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att beslutet ska delges klaganden och Swedavia.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 4 december 2015.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 26**Bromma flygplats – uppföljning av villkor 1 och 4**

Dnr 2015-589

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att förelägga Swedavia AB, med organisationsnummer 556797-0818, att med stöd av 26 kap. 21 § miljöbalken senast den 26 februari 2016:
 - a. redovisa de indata för bullerberäkningar som användes vid den omräkning av villkorskurvan för FBN 55 och 65 dBA som gjordes 2012. Redovisningen ska även innehålla Swedavias bedömning av de kompletterande uppgifter som WSP har lämnat och som framgår av förvaltningens tjänsteutlåtande.
 - b. visa att Brussels Airlines landningar med luftbroms inte medför att villkor 4 överskrids.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att förordna att beslutet gäller även om det överklagas.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 december 2015.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 27**Förvaltningschefens information**

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm redogör kortfattat för Mark- och miljööverdomstolens dom den 4 december 2015 i M 11838-14 angående Förbifart Stockholm. Nämnden vann en principiellt viktig seger när det gäller bullervillkor och kompensation för intrång i naturreservat.

Avdelningscheferna informerar om händelser som skett inom sina respektive verksamhetsområden.

Deltagande i Klimatpaktens konferens den 8 september 2015**Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar medge nämnden i efterskott att få delta i Klimatpaktens konferens den 8 september 2015.

Vid protokollet

Lena Mittal